

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	28369 Агрономія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28369
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Панфілова Антоніна Вікторівна, Тригуба Інна Леонтіївна, Цехмейструк Микола Григорович, Пліско Даниїл Анатолійович, Сидякіна Олена Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.04.2025 р. – 17.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18301/agronb.pdfbac.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18340/programavizytu egagronomiya.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП відповідає всім Критеріям, а виявлені недоліки не є суттєвими, їх можна легко усунути за короткий термін часу. ЕГ були визначені позитивні практики у реалізації ОП, що свідчить про її орієнтацію на якісну підготовку фахівців. КР. 1: ОП відповідає Стандарту ВО. Мета ОП та ПРН адаптовані до реальних потреб, ринку праці, враховують сучасні тенденції галузі, кращих практик вітчизняного й міжн. рівнів. КР. 2: ОП забезпечує цілісну фахову підготовку відповідно до всіх складових спеціальності «Агрономія»; ОК логічно взаємопов'язані і дозволяють досягти мети ОП та ПРН; відмічена зручна практика формування ІОТ здобувачів; ОК та навчання на ОП дозволяють здобувачам набути необхідних соціальних навичок; участь у наук. гуртках, конференціях, круглих столах, тренінгах, через акад. мобільність, діяльність студ. ради ННІ АСЕ, студ. Сенату та волонтерського центру «Пульс». До осв. процесу залучають фахівців-практиків для проведення зустрічей, гостьових лекцій та консультацій, що дозволяє оперативно вдосконалювати ОП. Для ефективного виконання сам. роботи здобувачі мають доступ до навч. середовища Moodle. КР. 3: Правила і порядок прийому на навчання відповідають чинному законодавству України, є чіткими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО та доступні для ознайомлення всім потенційним вступникам. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання РН, отриманих у неформальній освіті та при академ. мобільності, є практика визнання РН, отриманих в інших ЗВО. КР. 4: Освітній процес організовано відповідно до вимог законодавства України, із застосуванням студентоцентризованих методів навчання, що забезпечують досягнення ПРН, інтеграцію освіти й науки, регулярне оновлення змісту ОК та розвиток інтернаціоналізації. КР. 5: Форми контр. заходів та критерії оцінювання є зрозумілими, чіткими та систематизованими, регламентовано порядок оскарження результатів контр. заходів і їх повторного проходження. Розроблено ряд норм. документів, в яких чітко врегульовано дотримання академ. доброчесності. КР. 6: Потужний кадровий потенціал НПП. Процедура конкурсного відбору є прозорою і відкритою, інформація про вакантні посади, вимоги і необхідні документи публікуються на сайті ЗВО. Впроваджена в дію програма міжнар. стажувань НПП та система їх проф. розвитку. КР. 7: ЗВО забезпечує реалізацію інклюзивних політик осв. діяльності та безбар'єрного простору у своїх приміщеннях. Політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій визначені нормативно-правовою базою, ЗВО забезпечує їх неухильне дотримання із залученням омбудсмена. КР. 8: Зміни в ОП, РН та зміст дисциплін обговорюються на засіданнях метод. комісії, проєктної групи, куди запрошуються здобувачі, представники роботодавців, НПП. ЗВО своєчасно і в повній мірі реагує на зауваження зовнішнього забезпечення якості ВО та всіх стейкхолдерів. КР. 9: ЗВО забезпечує відкритий доступ до Статуту, правил внутрішнього розпорядку, колективного договору, відповідно до вимог ЗУ «Про вищу освіту» (стаття 79).

Недоліки

1. Відсутність в описі ОП інформації про розрахункові строки її виконання за кожною формою здобуття освіти. 2. Відсутність інформації про бази проходження практичної підготовки на офіційному сайті університету. 3. Підготовка за дуальною формою здобуття освіти в межах освітньої програми наразі не реалізується. 4. Недостатнє інформування здобувачів вищої освіти про можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, що знижує рівень використання цих можливостей в освітньому процесі. 5. Наявні практики інтернаціоналізації потребують подальшого розвитку через розширення можливостей міжнародної співпраці, стажувань і використання англомовного контенту в освітньому процесі. 6. Недостатнє забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання. 7. Обмежений рівень академічної мобільності науково-педагогічних працівників. 8. Недостатня обізнаність здобувачів вищої освіти щодо використання міжнародних наукометричних баз, що є важливою складовою науково-дослідної діяльності. 9. Незважаючи на залучення роботодавців та випускників до перегляду ОП, відсутність системності та участі всіх партнерських організацій обмежує можливості оперативного оновлення змісту освітньої програми відповідно до сучасних вимог. 10. Звіти за результатами студентських опитувань недостатньо деталізують усі пропозиції здобувачів вищої освіти, що може впливати на прозорість врахування їхньої думки. 11. Періодичне, а не систематичне залучення представників роботодавців, експертів у галузі із вітчизняних та зарубіжних ЗВО і науково-дослідних установ до викладання навчальних дисциплін. 12. Відсутність у загальному доступі інформації щодо баз проходження практичного навчання. 13. Відсутність на сайті університету функціональної можливості переходу на англомовні вкладки.

Рекомендації

1. Відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту» під час оновлення освітньої програми внести до її опису інформацію про розрахункові строки реалізації освітньої програми для кожної форми здобуття освіти. 2. Забезпечити відкритий доступ до актуальної інформації про бази практичної підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема шляхом її розміщення на офіційному сайті університету. 3. Розпочати практичне впровадження дуальної форми здобуття освіти в межах освітньої програми, враховуючи зацікавленість здобувачів та роботодавців. 4. У 2025/2026 навчальному році активізувати інформування здобувачів вищої освіти про можливість офіційного перезарахування результатів навчання окремих освітніх компонентів, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. 5. Продовжити розширення практик інтернаціоналізації через створення спільних міжнародних курсів, розширення програм міжнародних стажувань, участь у грантових проєктах та збільшення використання англомовного контенту. 6. З метою забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання

проводити контрольні заходи за освітніми компонентами за участю не менше двох викладачів. 7. Підвищити рівень академічної мобільності науково-педагогічних працівників шляхом участі у міжнародних стажуваннях, освітніх і наукових проєктах. 8. Ректорату ЗВО, дирекції ННІ, завідувачам випускових кафедр та гаранту ОП продовжувати удосконалення матеріально-технічної бази, а також активізувати роботу щодо ознайомлення здобувачів із міжнародними наукометричними базами. 9. Забезпечити системну участь роботодавців і випускників у процесах перегляду освітніх програм, залучаючи всіх партнерських організацій. 10. Удосконалити форму звітів за результатами студентських опитувань, приділяючи більше уваги фіксації пропозицій здобувачів щодо покращення освітніх програм. 11. Передбачити в програмах навчальних дисциплін регулярну участь представників роботодавців та експертів із вітчизняних і зарубіжних ЗВО та НДУ, із фіксованим обсягом викладання. 12. Завідувачу випускової кафедри, гаранту ОП розмістити на сайтах кафедри актуальну інформацію щодо баз проходження практичного навчання. 13. Адміністраторам сайту університету забезпечити функціональну можливість переходу на англomовні версії вебсторінок.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма розроблена у відповідності до чинного Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 201 «Агрономія» (<https://surl.li/cuudvc>), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1069 від 4 жовтня 2018 року з урахуванням подальших змін, внесених відповідно до наказів МОН України № 1339 від 5 грудня 2018 року, № 593 від 28 травня 2021 року та № 842 від 13 червня 2024 року. ОП було схвалено Вченою радою університету 21 серпня 2024 року (протокол № 12). Вона містить усі необхідні структурні елементи, включаючи теоретичний зміст, предметну область, інтегральну, загальні та фахові компетентності, результати навчання, форми атестації здобувачів, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, перелік нормативних документів, на яких базується ОП. В описі освітньої програми зазначено лише один строк реалізації – 3 роки 10 місяців, без розмежування за формами здобуття освіти. Водночас освітня програма передбачає як денну, так і заочну форми навчання. Відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту», в описі ОП необхідно чітко вказати форми здобуття освіти та орієнтовні строки її реалізації для кожної з них. Експертна група рекомендує уточнити цю інформацію під час наступного оновлення освітньої програми. Усі 16 програмних результатів навчання, передбачених Стандартом, повною мірою реалізуються в межах освітньої програми через обов'язкові освітні компоненти. Це підтверджується наявними в ОП матрицями: Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми (с. 15 ОП) та Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми (с. 16 ОП). Окрім цього, в ОП інтегровані освітні компоненти, що формують додаткові результати навчання, визначені університетом, зокрема реалізується РН 17 «Здатність до планування та організації процесів зберігання й первинної переробки продукції рослинництва», що дозволяє розширити професійні можливості випускників. Кожен освітній компонент освітньої програми спрямований на формування принаймні однієї загальної або фахової компетентності та містить чітко окреслені програмні результати навчання згідно зі Стандартом. Таким чином, освітня програма є цілісною, узгодженою зі Стандартом і забезпечує всебічну підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в галузі агрономії.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт не розроблений. Освітньо-професійна програма (ОП) створена відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://surl.li/cuudvc>). У Стандарті визначені професійні компетентності та результати навчання, що відповідають вимогам ринку праці та забезпечують працевлаштування випускників за певними кваліфікаційними рівнями, узгодженими з Національною рамкою кваліфікацій (<https://surl.li/lpplff>) для шостого рівня, а також із Класифікатором професій ДК 003:2010 (<https://surl.li/jxbelf>). Професійна кваліфікація випускникам не

присвоюється, але здобута освіта дає право працювати за фахом у сфері агрономії відповідно до Класифікатора професій.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма має чітко визначені цілі, що повністю узгоджуються з місією та стратегічними орієнтирами Полтавського державного аграрного університету. Місія університету полягає у створенні інноваційного освітнього простору для підготовки фахівців, здатних до професійної самореалізації, з урахуванням національних інтересів, потреб здобувачів, роботодавців та суспільства загалом. Університет функціонує як регіональний центр професійного розвитку, в якому органічно поєднуються аграрно-продовольча, адміністративно-управлінська, соціально-гуманітарна та інженерно-технологічна підготовка. Освітня діяльність ПДАУ спрямована на створення безпечного, інклюзивного середовища, розвиток патріотизму та формування соціально відповідальної особистості. Цілі ОП безпосередньо узгоджуються із цією місією та спрямовані на реалізацію стратегічних орієнтирів університету. Зокрема, мета ОП полягає у професійній підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні задачі й практичні проблеми у галузі агрономії. Це передбачає застосування набутих компетентностей і результатів навчання для організації технологічних процесів вирощування високих і сталих урожаїв сільськогосподарських культур за умов високої комплексності та невизначеності виробничих вимог. ОП розроблено з урахуванням принципів сталого розвитку, відкритості до інновацій і міждисциплінарної інтеграції, що передбачено Стратегією розвитку ПДАУ на 2024–2030 роки (<https://surl.li/ruohgs>), орієнтованою на формування спільноти талановитих, ініціативних та соціально відповідальних професіоналів. Таким чином, цілі ОП «Агрономія» є логічним продовженням місії університету, реалізують його стратегічні пріоритети та створюють основу для підготовки конкурентоспроможних фахівців аграрного сектору, здатних ефективно працювати в умовах сучасних викликів.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОП та ПРН формувалися з урахуванням інтересів і потреб здобувачів, роботодавців, академічної спільноти та інших стейкхолдерів. Інтереси здобувачів були враховані в межах реалізації студентоцентрованого підходу шляхом проведення анкетувань, опитувань і відкритих обговорень (<https://surl.li/qbfjnl>). Члени робочої групи при оновленні ОП аналізували пропозиції здобувачів щодо цілей програми та результатів навчання. Наприклад, Валерія Каліман (3 курс) ініціювала інтеграцію досвіду господарств, які реалізують органічне виробництво, у зміст ОК.22 Землеробство. Маргарита Харченко (2 курс) у 2022 р. запропонувала збільшити кількість гостьових лекцій від практиків та розширити можливості академічної мобільності. Владислав Шевченко (3 курс) акцентував увагу на необхідності розширення практичної підготовки шляхом виїзних занять. Пропозиції роботодавців спрямовані на покращення системного бачення аграрної галузі, розуміння сучасних тенденцій та забезпечення актуальності підготовки фахівців. Зокрема, представники компаній ТОВ «Сингента Україна», ПП «БІАГР», СТОВ «Воскобійники», СФГ «Дослідне», ДП «ДГ «Степне» та ін. долучалися до розробки ОП у 2021–2024 рр. Володимир Мокляк запропонував ввести КР з ОК.22 Землеробство для формування РН 4, 10, 13, 15. Олександр Воропін ініціював удосконалення структурно-логічної схеми ОП. Роботодавці надали схвальні відгуки та рецензії на ОП із конкретними пропозиціями для її покращення (<https://surl.li/mbibwo>, <https://surl.li/qrplgb>). Академічна спільнота бере участь в обговоренні та оновленні ОП через наукові заходи, засідання, громадські обговорення (<https://surl.li/lafscg>). НПП мають належний науковий рівень та практичний досвід, що дозволяє формувати зміст ОП відповідно до сучасних вимог. Так, к.с.-г.н. Оксана Ласло обґрунтувала доцільність ОК.15 Агrometeorologia для досягнення РН 11. К.с.-г.н. Роман Олєпир запропонував уточнення РН 17 щодо питань зберігання та переробки продукції. К.с.-г.н. Олег Міщенко ініціював редакційну конкретизацію цього результату для більш повного розкриття змісту ОК.32. Інші стейкхолдери, зокрема партнери за договорами співпраці, також активно долучалися до формування змісту ОП. Так, Колісник М.Г., голова СФГ «Златопіль», запропонував деталізувати навчальні практики, поділивши комплексні на окремі, що дозволяє чітко визначити їх зміст, терміни та результати. Представники ПП «БІАГР» ініціювали включення НП з агрохімії як важливої складової професійної підготовки. Ю. Харченко, директор Устимівської дослідної станції, в умовах сучасних змін клімату запропонував ввести ОК «Овочівництво захищеного ґрунту». Всі зміни в ОП обговорюються на засіданнях робочої групи та протоколюються (відповідь на п. 2 запиту). Таким чином, мета ОП та програмні результати навчання динамічно адаптуються до реальних потреб професійного середовища та запитів стейкхолдерів, забезпечуючи при цьому відповідність вимогам ринку праці та стандартам аграрної освіти.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП і ПРН є актуальними щодо розвитку науки, спеціальності та потреб ринку праці. Згідно з дослідженням Agrohub і Work.ua (<http://work.ua/>), попит на фахівців аграр. сектору відновився на 80% порівняно з довоєнним рівнем, що свідчить про великий попит на фахівців аграр. галузі (<https://goo.su/Y8dy7Oh>). За даними Нац. Ін-ту

стратегіч. досліджень, аграр. сфера зазнала суттєвих втрат унаслідок повномасштабної війни, що посилює актуальність підготовки фахівців для її відновлення та сталого розвитку (<https://niss.gov.ua/>). Цю тенденцію підтверджено ЕГ і під час інтерв'ювання роботодавців, а також їх рецензіями на ОП, в яких наголошується на посиленні відповідності підготовки здобувачів сучасним викликам аграр. галузі. Мета ОП і ПРН сформульовані з урахуванням регіон. і галуз. контексту. Зокрема, враховано положення Програми розвитку та підтримки аграр. комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками до 2027 р. (<https://surl.li/iqotre>), в якій серед акт. завдань передбачено «впровадження суч. технологій та інновацій у підготовку кадрів для потреб аграр. сектору області», а одним із очікуваних результатів є формування конкурентоспроможних фахівців. При визначенні цілей та ПРН було враховано положення Стратегії розвитку Полтавської області на 2021–2027 рр. (<https://surl.lu/iktjnk>), що підкреслюють необхідність орієнтації освітніх ініціатив на реальні потреби регіон. ринку праці та іннов. розвитку аграр. галузі. ОП містить ОК 22, 23, 28, 31, які інтегрують передовий досвід регіон. агропідприємств, що дозволяє здобувачам ознайомитися з сучас. вироб. практиками та тенденціями аграр. бізнесу на місцевому рівні (<https://surl.li/xbgedi>, <https://surl.li/mudviq>). НПП, які поєднують наук. і практ. діяльність, беруть активну участь в оновленні змісту ОП, інтегруючи акт. наук. досягнення та інновац. підходи, що сприяє підвищенню якості проф. підготовки здобувачів (<https://surl.li/afhwsp>, <https://surl.li/stifkx>). Під час оновлення ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних ОП, зокрема ПНУ ім. В. Стефаника та ПНУ (міждисциплінарні зв'язки у підготовці фахівців: <https://surl.li/tehwa1>, <https://surl.li/dpwoy9>). При формуванні переліку ОК, навч. практик та їх змістового наповнення було враховано досвід МНАУ (<https://surl.li/wtfmq1>), ПНУ (<https://surl.li/ofrqou>), НУБіП (<https://surl.li/mhrilt>), ХДАЕУ (<https://surl.lu/oquewk>), ДДАЕУ (<https://surl.li/umejpy>). До переліку ВК було включено Сортознавство (МНАУ); Виноградарство та виноробство (ПНУ); Ягідництво, Грибівництво (НУБіП); Основи органічного рослинництва (ЛНУП). ОП враховує досвід іноземних ЗВО, зокрема Університету Загреб (Хорватія), де за програмою міжн. академ. мобільності навчається Є. Дудка (<https://surl.li/mfrsnf>), та Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина), в якому перебуває М. Гончаров. НПП, які пройшли міжн. стажування в Інституті науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку (Польща) інтегрували елементи європейського досвіду у зміст і викладання ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. ОП передбачає досягнення всіх результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти. Окрім цього, в ОП інтегровані освітні компоненти, що формують додаткові результати навчання, визначені університетом, зокрема реалізується РН 17 «Здатність до планування та організації процесів зберігання й первинної переробки продукції рослинництва», що дозволяє розширити професійні можливості випускників. 2. Цілі ОП «Агрономія» є логічним продовженням місії університету, реалізують його стратегічні пріоритети та створюють основу для підготовки конкурентоспроможних фахівців аграрного сектору, здатних ефективно працювати в умовах сучасних викликів. 3. Мета ОП та програмні результати навчання динамічно адаптуються до реальних потреб професійного середовища та запитів усіх заінтересованих сторін, забезпечуючи при цьому відповідність вимогам ринку праці та стандартам аграрної освіти. Процес оновлення освітньої програми є прозорим і структурованим: усі пропозиції розглядаються робочою групою та документуються відповідними протоколами. 4. Формулювання мети освітньої програми та програмних результатів навчання ґрунтується на аналізі сучасних наукових тенденцій, специфіки розвитку галузі, запитів ринку праці, з урахуванням національного, регіонального контекстів та кращих практик аналогічних програм вітчизняного й міжнародного рівнів. ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 1 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

Відсутність в описі ОП інформації про розрахункові строки її виконання за кожною формою здобуття освіти. В ОП зазначено лише один строк реалізації – 3 роки 10 місяців, без розмежування за формами здобуття освіти, при цьому освітня програма передбачає як денну, так і заочну форми навчання.

Рекомендації

Відповідно до статті 9-1 Закону України «Про вищу освіту» під час оновлення освітньої програми внести до її опису інформацію про розрахункові строки реалізації освітньої програми для кожної форми здобуття освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Ознайомитись з ОП можна на офіційному вебсайті університету у рубриці «Освіта – Освітні програми – 20 Аграрні науки та продовольство – 201 Агрономія» (<https://surl.li/itqzhi>). Загальний обсяг освітньої складової ОП, затвердженої 21.08.2024 р. (протокол засідання Вченої ради ПДАУ» № 12), складає 240 кредитів ЄКТС (100%), з них 60 кредитів (25%) на вибір здобувачів вищої освіти. Кількість кредитів відповідає Закону України «Про вищу освіту» (стаття 5) та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://surl.li/osncth>), затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1069 від 4 жовтня 2018 р. з урахуванням внесених змін до Стандарту (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1339 від 5 грудня 2018 р. та Наказ Міністерства освіти і науки України № 593 від 28 травня 2021 р.).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП є структурованою, містить усі необхідні позиції та визначення (загальна інформація, мета, характеристика програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації ОП, академічна мобільність, перелік компонентів та їх логічна послідовність, форма атестації, матриці відповідності, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, перелік нормативних документів, на яких базується ОП). ОП включає 32 обов'язкових ОК загальним обсягом 148,5 кредитів ЄКТС та навчальну практичну підготовку обсягом 18 кредитів ЄКТС. До вибіркової складової входять дисципліни загальної і професійної підготовки на 12 і 48 кредитів ЄКТС. Відповідно до ОП і НП 10,5 кредитів ЄКТС відведено на виробничу практику здобувачів (ПП.01), 3 кредити ЄКТС – на підготовку та складання атестаційного екзамену (АТ.01). Всі обов'язкові ОК об'єднані в чітку структуру. Наведена в ОП структурно-логічна схема (с. 14) наочно дозволяє встановити існуючі міждисциплінарні зв'язки між обов'язковими ОК. Аналіз матриці відповідності свідчить про повне забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОП. Зміст ОП спрямований на формування загальних і фахових компетентностей, що забезпечують здатність здобувачів аналізувати природні та технологічні процеси, застосовувати сучасні агрономічні практики та приймати ефективні управлінські рішення. Предметна область ОП забезпечується низкою фундаментальних і профільних ОК (ОК 22 Землеробство, ОК 17 Агрохімія, ОК 28 Рослинництво, ОК 29 Селекція і насінництво, ОК 23 Кормовиробництво і луківництво, ОК 25 Овочівництво, ОК 31 Технічні культури, ОК 13 Фізіологія рослин, ОК 21 Ентомологія), які формують науково-практичну основу підготовки фахівців, забезпечуючи глибоке розуміння біологічних, агротехнологічних і селекційних процесів, а також системного підходу до вирощування с.-г. культур і захисту рослин. Інші обов'язкові ОК спрямовані на поглиблення розуміння предметів дослідження, всебічне розкриття теоретичних основ предметної області ОП, а також сприяють розвитку необхідних компетентностей і РН. Практична підготовка реалізується через проведення лабораторних і практичних занять, а також проходження навчальних практик: Ботаніка (НП.01), Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва (НП.02), Ґрунтознавство з основами геології (НП.03), Агрохімія (НП.06), Землеробство (НП.04), Рослинництво (НП.05) і виробничої практики з агрономії (ПП.01). Завдяки практичній підготовці здобувачі не лише закріплюють отримані знання, а й навчаються приймати професійні рішення у реальних умовах агровиробництва. Таким чином, ОП сприяє всебічному розвитку здобувачів, формуючи їх готовність до професійної діяльності в аграрній сфері шляхом поєднання теоретичної підготовки, практичного досвіду та впровадження сучасних інноваційних рішень.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП повністю відповідає предметній області 201 «Агрономія» галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство. Основною метою ОП є формування у здобувачів системи знань, умінь і практичних навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності в аграрному секторі, орієнтованої на виробництво високоякісної та екологічно безпечної продукції рослинництва. Об'єкти вивчення чітко корелюють із фаховим спрямуванням ОП та охоплюють технологічні процеси вирощування сільськогосподарських культур, їх сорти та гібриди, агроландшафти, природні кормові угіддя, ґрунт і заходи щодо збереження та підвищення його родючості, добрива, шкідливі організми та засоби захисту від них, а також технології виробництва, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва. Такий зміст забезпечує тісний зв'язок між теоретичною підготовкою і реальними потребами професійної діяльності бакалавра з агрономії. Теоретичний зміст ОП ґрунтується на фундаментальних положеннях природничих наук (біології, хімії, фізики, ґрунтознавства) і передбачає їх практичне застосування з метою отримання стабільних та високих урожаїв. У навчальний процес інтегровані сучасні концепції, принципи та закономірності, які пояснюють природні та агробіологічні процеси, що відбуваються у с.-г. виробництві. Методологічна складова ОП включає використання загальнонаукових (гіпотеза, аналіз, моделювання, узагальнення) і спеціалізованих агрономічних

методів (польові, лабораторні, вегетаційні, лізіметричні), що забезпечують глибоке опанування фаху. Здобувачі також набувають навичок статистичного аналізу результатів досліджень і практичного застосування агротехнічних заходів. ОП передбачає активне використання сучасного обладнання, устаткування та програмного забезпечення для проведення лабораторних, лабораторно-польових і польових досліджень, що є необхідними для професійної підготовки фахівців аграрного спрямування. Завдяки поєднанню теоретичних знань, практичної підготовки та інноваційного підходу, зміст ОП повністю відповідає вимогам предметної області та сприяє підготовці конкурентоспроможних фахівців у галузі агрономії у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) здобувачів реалізується у відповідності до низки нормативних Положень (<https://surl.li/qwitof>, <https://surl.li/eztosu>, <https://surl.li/kdvbyd>, <https://surl.li/wwyadt>, <https://surl.li/vczxqi>). Запровадження студентоцентрованого підходу забезпечує гнучкість в ІОТ здобувачів у межах ОП та ІНП. Студентоцентрований підхід реалізується через можливість вибору форми здобуття освіти, місць проходження практик (<https://surl.li/jjgrx>, <https://surl.li/jszkkj>, <https://surl.li/nuxukw>), участі у роботі наукових гуртків (<https://surl.li/wwhybz>, <https://surl.li/kdbfgs>, <https://surl.li/tjexmy>), програмах академ. мобільності (<https://surl.li/sxvbzv>), а також обрання ВК, які становлять 25% від загального обсягу ОП (60 кр. ЄКТС). Також здобувачі мають можливість отримувати РН через неформальну/інформальну освіту з подальшим визнанням і перезарахуванням (<https://surl.li/jbrpusy>). Правові засади реалізації права здобувачів на вибір ОК визначені Положеннями (<https://surl.li/kotwxg>; <https://surl.li/qnqjai>). Здобувачам пропонуються різні можливості для реалізації права вибору ОК: міжфакультетський каталог НД, каталог вибіркових дисциплін ННІ АСЕ (ФК), фахові компоненти з каталогу ОП, а також ОК з інших ОП ПДАУ чи інших ЗВО в рамках академ. мобільності. Каталоги ВК формуються з урахуванням актуальних тенденцій розвитку науки, освіти і професійної діяльності за участю гарантів, групи забезпечення ОП, завідувачів кафедр, представників студ. самоврядування, роботодавців, а також голови ради з якості ВО спеціальності. Міжфакультетський каталог дисциплін укладається навч. відділом на основі пропозицій кафедр. НП передбачено чітке розподілення обсягів ВК: міжфакультетські ОК – 12 кр. ЄКТС (4 ВК по 3 кр.); вибіркові дисципліни ННІ АСЕ (ФК) – 16 кр. (4 ВК по 4 кр.); фахові компоненти з каталогу ОП – 32 кр. (8 ВК по 4 кр.). Вибір ОК здійснюється через автоматизовану систему управління – «Кабінет студента» (<https://asu.pdaa.edu.ua>). Інформування здобувачів щодо процесу вибору відбувається під час зустрічей із представниками навч. відділу, НПП кафедр, а також у рамках куратор. годин (<https://surl.li/queunlf>). Здобувачі мають вільний доступ до силабусів ОК усіх каталогів через розділ «Освіта» на сайті ПДАУ (<https://surl.li/kytlyg>). Процедура вибору дисциплін проводиться щорічно у семестрі, що передуватиме наступному навч. року. На основі результатів вибору дирекція ННІ АСЕ, у співпраці з навч. відділом, формує академічні групи, а обрані ВК автоматично включаються до ІНП здобувача через АСУ. Результати опитування здобувачів щодо врахування їх побажань про процес обрання ВК доступні у відкритому доступі на сайті ПДАУ (<https://surl.li/xfmroi>; <https://surl.li/zmzlrv>; <https://surl.li/xqswsy>; <https://surl.li/vzrfcj>), що підтверджує прозорість та ефективність реалізації підходів до формування ІОТ. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили обізнаність з процедурою вибору дисциплін, належне їх інформування з цього приводу та задоволеність ІОТ.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/qkcjzv>). Практична складова охоплює 28,5 кредитів ЄКТС (НП.01–НП.06; ПП.01), що становить 11,8% загального обсягу ОП. Із загальної кількості кредитів 18 передбачено на навчальні практики, 10,5 кредитів – на виробничу. Практична підготовка сприяє формуванню ФК, які є основою для успішного опанування РН та подальшої професійної реалізації здобувачів. Організація та проведення практичної підготовки регламентуються наскрізною програмою практики (<https://surl.li/yzdtxp>), розробленими робочими програмами (<https://surl.li/myfbfbf>) та укладеними договорами з базами практики (відповідь на п. 4 запиту). ЕГ відзначає відсутність інформації про бази практик на офіційному сайті університету та рекомендує забезпечити відкритий доступ до актуальної інформації щодо баз практичної підготовки, зокрема шляхом розміщення відповідної інформації на сайті університету, з метою підвищення прозорості та інформованості здобувачів. Перед проходженням практик здобувачі отримують методичні рекомендації, попередні консультації (<https://surl.li/nxyqlf>), а також детальну інформацію щодо місць їх проведення. По завершенні практики здобувачі звітують про виконання її програми перед відповідною комісією під час захисту звітів (<https://surl.li/rekfad>). Позитивною практикою є розміщення на сайті університету форми звіту з виробничої практики (<https://surl.li/diookm>), висвітлення підсумків її проходження (<https://surl.li/dinvnc>, <https://surl.li/hyxcxa>) та проведення конференцій за підсумками проходження виробничої практики (<https://surl.li/xmavtq>). Важливою складовою формування практичних навичок є лабораторні та практичні заняття з навчальних дисциплін фахової підготовки, які охоплюють 37% загального аудиторного навантаження (<https://surl.li/cguicg>, <https://surl.li/vmovhg>). Спілкування ЕГ зі здобувачами та результати їх опитувань засвідчують високий рівень задоволеності організацією та якістю практичної підготовки. На питання «Чи задоволені Ви набутими навичками виконання досліджень та компетенціями, необхідними для подальшої професійної діяльності?» 100% опитуваних респондентів відповіли «Так» (<https://surl.li/qbrpggw>). Позитивною практикою на ОП є те, що практичну підготовку здобувачів посилює залучення до освітнього процесу

професіоналів-практиків, зустрічі з представниками провідних аграрних компаній та підприємств (<https://surl.li/hniyce>, <https://surl.li/uywerpx>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП передбачає цілісний розвиток особистості здобувача, в тому числі формування соціальних навичок, необхідних для ефективної професійної та суспільної діяльності. Набуття таких навичок забезпечується як через зміст навчальних дисциплін, так і через різні форми організації освітнього процесу. Впродовж навчання здобувачі опановують ОК, що безпосередньо чи опосередковано сприяють формуванню соціальних компетентностей. Зокрема, вивчення ОК.04 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОК.09 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ОК.06 «Історія та культура України», ОК.14 «Філософія», ОК.08 «Правознавство», ОК.18 «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» та ОК.20 «Економіка підприємства» сприяє розвитку комунікативних навичок, критичного мислення, правової культури, відповідальності, розуміння соціальних процесів, а також вміння працювати у міжособистісному та професійному середовищі. Завдяки ОК.12 «Фізичне виховання» формуються навички роботи в команді, взаємопідтримки, витривалості, самодисципліни та стресостійкості. Активна участь у спортивних заходах і змаганнях також підсилює міжособистісну взаємодію здобувачів (<https://surl.li/rqdrec>, <https://surl.li/vcfmjkx>). Особливе значення у розвитку соціальних навичок відіграють навчальні та виробничі практики, під час яких здобувачі мають змогу працювати в колективах, взаємодіяти з фахівцями аграрної галузі, застосовувати комунікативні вміння в реальних виробничих ситуаціях. Участь у наукових гуртках (<https://surl.li/dqvjii>; <https://surl.li/yimjbl>), конференціях (<https://surl.li/pdjqnw>), круглих столах (<https://surl.li/tuxfgi>), тренінгах (<https://surl.li/lnfdkg>), культурно-просвітницьких заходах (<https://surl.li/rtjico>), екскурсіях (<https://surl.li/veomaw>), а також академічній мобільності (<http://surl.li/kvjxtq>) сприяє формуванню таких соціальних навичок, як лідерство, вміння аргументувати позицію, вести дискусію, адаптуватися до нових умов, ініціативність та активна громадянська позиція. Розвитку соціальних навичок здобувачів сприяє діяльність студентської ради ННІ АСЕ (<https://surl.li/wlkjlg>), студентського Сенату університету (<https://surl.li/pteoua>) та волонтерського центру «Пульс» (<https://surl.li/dxlxol>). Загалом ОП створює умови для комплексного розвитку соціальних компетентностей, забезпечуючи підготовку фахівців, здатних до ефективної взаємодії в професійному середовищі та активної участі в суспільному житті.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/eztosu>) та Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАУ (<https://surl.li/ndfymj>), частка самостійної роботи здобувачів становить від третини до двох третин загального обсягу кожної освітньої компоненти. Загальне навчальне навантаження за ОП складає 240 кредитів ЄКТС (7200 год.). На вивчення навчальних дисциплін припадає 208,5 кредитів ЄКТС (6255 год.), зокрема 2070 год. виділено на аудиторну підготовку (34%), а 4185 годин (67%) – на самостійну роботу. Фактичне навантаження здобувачів (включно із самостійною роботою) відповідає встановленим нормам і рекомендаціям запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її основних документів. В університеті регулярно здійснюється моніторинг задоволеності здобувачів рівнем навантаження, зокрема шляхом анкетування після завершення вивчення кожної навчальної дисципліни. За результатами таких опитувань формується новий зміст робочих програм і навчального плану на наступний навчальний рік. За результатами останнього анкетування (<https://surl.li/cpfisy>) 99,8% респондентів вважають навчальне навантаження оптимальним, а завдання для самостійного опрацювання – доступними й зрозумілими. Методичні матеріали для самостійного вивчення дисциплін зосереджено в електронному навчальному середовищі Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>), що забезпечує цілодобовий доступ до ресурсів та сприяє ефективному навчанню, що було підтверджено здобувачами під час інтерв'ювання, а також членами експертної групи під час ознайомлення з платформою, до якої їм було надано доступ.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОП має виражену практикоорієнтовану спрямованість, що забезпечує формування у здобувачів необхідних компетентностей для успішної проф. діяльності в аграрному секторі. Практичний фокус навчання інтегрований як у фундаментальні, так і у фахові дисципліни, що дозволяє здобувачам не лише засвоїти теоретичні знання, а й ефективно застосовувати їх у реальних виробничих умовах. До ОП входять компоненти, які формують базові природничі, математичні, гуманітарні та професійні знання, що є основою для практичної підготовки. ОК.01 Ботаніка, ОК.03 Генетика, ОК.13 Фізіологія рослин, ОК.15 Агрометеорологія, ОК.16 Агрофармакологія, ОК.17 Агрохімія, ОК.19 Ґрунтознавство з основами геології, ОК.21 Ентомологія, ОК.33 Фітопатологія безпосередньо пов'язані з проф. діяльністю агронома та передбачають виконання лабор. і практ. робіт. Більшість фахових дисциплін, таких як ОК.22 Землеробство, ОК.23 Кормовиробництво і луківництво, ОК.25 Овочівництво, ОК.27 Плодівництво, ОК.28 Рослинництво, ОК.29 Селекція і насінництво польових культур, ОК.31 Технічні культури,

ОК.32 Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва, мають прикладну спрямованість і реалізуються через практ. заняття, польові дослідження, демонстрації технологій, що є важливою умовою підготовки фахівців, здатних працювати в сучасному аграрному виробництві. Окрім НД, практикоорієнтованість забезпечується навчальними та виробничими практиками, які дозволяють здобувачам закріпити набуті знання на практиці, опанувати сучасне обладнання, ознайомитись із виробничими процесами безпосередньо на аграрних підприємствах і в НУ. Інтеграція таких дисциплін, як ОК.05 Інформаційні системи та технології, ОК.20 Економіка підприємства, ОК.24 Механізація, електрифікація та автоматизація с.-г. виробництва, ОК.34 Геодезія і землевпорядкування, сприяє розвитку міждисциплінарних навичок, що є необхідними для комплексного підходу до вирішення виробничих завдань. Поєднання фундаментальної підготовки з професійно-орієнтованими дисциплінами, навчальними та виробничими практиками забезпечує високий рівень практичної підготовки здобувачів та відповідає вимогам сучасного аграрного ринку праці. До реалізації ОП активно залучаються роботодавці, які беруть участь у навчальному процесі шляхом проведення гостьових лекцій, зустрічей-семінарів та професійних консультацій (<https://surl.li/qgsskv>, <https://surl.li/vjotan>). Це сприяє отриманню здобувачами актуальних знань про сучасні виклики та тенденції ринку праці, а також підвищує їх конкурентоспроможність під час працевлаштування. В університеті регулярно організовуються заходи, спрямовані на сприяння працевлаштуванню здобувачів, зокрема Ярмарок вакансій (<https://surl.li/psqagq>, <https://surl.li/eiueqr>) та День кар'єри (<https://surl.li/blkthk>, <https://surl.li/utnhoz>). Хоча на даному етапі освіти програма не передбачає підготовку здобувачів за дуальною формою навчання, така можливість регламентована чинним Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ПДАУ (<http://surl.li/wcafww>).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системи компетентностей, які відповідають глобальним цілям сталого розвитку до 2030 року, проголошеним Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 70/1 та затвердженим Указом Президента України № 722/2019. Зміст освітніх компонентів ОП гармонійно інтегрує екологічний, економічний та соціальний виміри сталого розвитку, що дозволяє майбутнім фахівцям ефективно реагувати на виклики сучасного світу та сприяти сталому розвитку аграрного сектору. Зокрема, ОК.01 Ботаніка, ОК.03 Генетика, ОК.13 Фізіологія рослин, ОК.15 Агрометеорологія, ОК.16 Агрофармакологія, ОК.17 Агрохімія, ОК.19 Ґрунтознавство з основами геології, ОК.21 Ентомологія, ОК.33 Фітопатологія формують екологічну свідомість здобувачів, сприяють розумінню екосистемних процесів, біорізноманіття, впровадженню екологічно безпечних технологій, що відповідає цілям №2 «Подолання голоду», №13 «Боротьба зі зміною клімату», №15 «Збереження екосистем суші». ОК.05 Інформаційні системи та технології, ОК.08 Правознавство, ОК.20 Економіка підприємства, ОК.24 Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва, ОК.30 Стандартизація продукції рослинництва, ОК.34 Геодезія і землевпорядкування розвивають економічне мислення, правову грамотність, цифрові навички, управлінські та інженерні компетентності, необхідні для раціонального використання ресурсів, інноваційного розвитку сільського господарства, що корелює з цілями №8 «Гідна праця та економічне зростання», №9 «Індустріалізація, інновації та інфраструктура», №12 «Відповідальне споживання і виробництво». ОК.04 Іноземна мова (за професійним спрямуванням), ОК.06 Історія та культура України, ОК.09 Українська мова (за професійним спрямуванням), ОК.12 Фізичне виховання, ОК.14 Філософія, а також ОК.18 Безпека життєдіяльності та основи охорони праці сприяють розвитку загальнолюдських цінностей, критичного мислення, здорового способу життя, формуванню культури діалогу, міжкультурного спілкування та соціальної відповідальності, що узгоджується з цілями №3 «Міцне здоров'я і благополуччя», №4 «Якісна освіта», №16 «Мир, справедливість і сильні інститути». Наявність навчальних та виробничих практик, а також прикладна спрямованість значної частини навчальних дисциплін (наприклад, ОК.25 Овочівництво, ОК.27 Плодівництво, ОК.28 Рослинництво, ОК.29 Селекція і насінництво польових культур, ОК.32 Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва) забезпечує формування у здобувачів практичних навичок і компетентностей для розробки та впровадження інноваційних, екологічно та економічно ефективних рішень у сфері агровиробництва. Загалом, ОП створює необхідні умови для набуття здобувачами вищої освіти професійних та соціальних компетентностей, які відповідають актуальним завданням сталого розвитку, забезпечуючи підготовку відповідальних і свідомих фахівців, здатних зробити внесок у розбудову сталого майбутнього.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Структура освітньої програми чітко відображена у структурно-логічній схемі, яка демонструє узгодженість та послідовність освітніх компонентів, забезпечуючи цілісність змісту навчання та досягнення програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми спрямований на формування у здобувачів загальнокультурних, громадянських і фахових компетентностей шляхом інтеграції гуманітарного, соціально-економічного та професійного блоків дисциплін. 2. Освітня програма забезпечує цілісну фахову підготовку відповідно до всіх складових предметної області спеціальності «Агрономія», що формує у здобувачів системне бачення професійної діяльності та її галузевих особливостей. 3. Освітня програма передбачає гнучкий механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії, який дає змогу здобувачам обирати компоненти відповідно до власних інтересів, професійних орієнтирів та вимог ринку праці. Результати опитування здобувачів щодо врахування їх побажань систематично розміщуються у

відкритому доступі на сайті університету, що підтверджує прозорість та ефективність реалізації підходів до формування індивідуальної освітньої траєкторії. 4. Практична складова освітньої програми має інтегрований і системний характер, орієнтований на забезпечення високого рівня професійної підготовки здобувачів. Її ефективність оцінюється за результатами конференцій та анкетування здобувачів, а прозорість забезпечується розміщенням на сайті університету форми звіту з виробничої практики, підсумків її проходження та результатів анкетування здобувачів щодо задоволеності практичною підготовкою. 5. Зміцнення практичної підготовки здобувачів забезпечується шляхом залучення до освітнього процесу фахівців-практиків та проведення зустрічей, гостьових лекцій та консультацій представниками провідних аграрних компаній та підприємств. 6. ОП спрямована на розвиток соціальних навичок (soft skills) через зміст навчальних дисциплін, участь здобувачів у наукових гуртках, конференціях, круглих столах, тренінгах, спортивних і культурно-просвітницьких заходах, екскурсіях, через академічну мобільність, діяльність студентської ради ННІ АСЕ, студентського Сенату університету та волонтерського центру «Пульс». 7. Для ефективного опанування матеріалу та виконання самостійної роботи здобувачі мають доступ до електронного навчального середовища Moodle. Цифрова платформа дозволяє організувати навчальний процес відповідно до принципів відкритості, доступності та інтерактивності, забезпечує постійний зворотний зв'язок між здобувачами та викладачами, а також сприяє підвищенню якості освітнього процесу. ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 2 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

1. Відсутність інформації про бази проходження практичної підготовки на офіційному сайті університету. 2. Підготовка за дуальною формою здобуття освіти в межах освітньої програми наразі не реалізується.

Рекомендації

1. У 2025/2026 навчальному році забезпечити відкритий доступ до актуальної інформації про бази практичної підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема шляхом її розміщення на офіційному сайті університету, з метою підвищення прозорості та поінформованості цієї групи стейкхолдерів. 2. Розпочати практичне впровадження дуальної форми здобуття освіти в межах освітньої програми, враховуючи зацікавленість здобувачів та роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти. Визначені правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Вони оприлюднені на офіційному веб-сайті ПДАУ (<http://surl.li/zqvehj>). На момент проведення експертизи на сайті розміщені Правила прийому до ПДАУ на 2024 рік, що враховують вимоги Умов прийому для здобуття вищої освіти, затверджених наказом МОН України 06 березня 2024 року № 266 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14.03.2024 за № 379/41724. Правила прийому містять детальну інформацію про етапи конкурсного відбору, строки подання заяв, порядок проведення вступних випробувань, вимоги до документів та методику розрахунку конкурсного балу. Окремо визначені особливості вступу для здобувачів із різними освітніми рівнями, ураховано специфіку скороченого строку навчання на базі НРК 5 із перезарахуванням кредитів ЄКТС відповідно до стандартів вищої освіти. Процедури конкурсного відбору забезпечують об'єктивність оцінювання, а можливість подання апеляцій на результати вступних випробувань передбачена в регламенті приймальної комісії. Критерії відбору є публічно доступними. Ознак дискримінаційних обмежень у правилах прийому не виявлено. На основі проведеного аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.1.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ встановлено, що правила прийому на навчання за ОП у 2024 році враховували особливості освітньої програми. Відповідна інформація розміщена на офіційному вебсайті Полтавського державного аграрного університету за

посиланням: <http://surl.li/zqvehj>. Аналіз правил прийому та звіту самооцінювання свідчить, що вступ на рівень вищої освіти бакалавра у 2024 році здійснювався відповідно до чинних правил прийому ПДАУ (2021, 2022, 2023, 2024) (<http://surl.li/zqvehj>). У правилах чітко визначено ліцензійні обсяги, нормативні терміни навчання, конкурсні пропозиції для вступників, які здобули освітній ступінь молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста для здобуття ступеня бакалавра. У 2024 році вступ відбувався на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) та Національної рамки кваліфікацій рівня 5 (НРК 5). Для конкурсного відбору зараховувалися бали НМТ 2024 року з української мови (K1 – 0,4), математики (K2 – 0,3), історії України (K3 – 0,3) та одного предмета з конкурсного блоку (K4 – 0,3–0,5); результати НМТ 2023 року з трьох конкурсних предметів (українська мова, математика, предмети конкурсного блоку), а також результати НМТ 2022 року (українська мова, математика, історія України). Також дозволялося використовувати результати ЗНО 2021 року з трьох конкурсних предметів із відповідними коефіцієнтами. Мінімальний конкурсний бал для участі в конкурсному відборі становив 100 балів. При вступі на основі НРК 5 враховувалися особливості ОП завдяки можливості перезарахування кредитів ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартами вищої освіти. Вступникам на основі НРК 5 пропонувалося скорочене навчання тривалістю 2 роки 10 місяців або 1 рік 10 місяців відповідно до положення про визнання та перезарахування кредитів ЄКТС. Крім того, обов'язковим елементом конкурсного відбору був мотиваційний лист, який оцінювався членами фахової комісії. Він додатково враховував академічні й особистісні характеристики вступників, важливі для успішного навчання за обраною програмою. На основі проведеного аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.2.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ПДАУ у межах ОП здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших ОП (зокрема, під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, які не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно виконуються. Процедури визнання та відповідні рішення документуються належним чином згідно із законодавством. Питання визнання результатів навчання та кваліфікацій у ПДАУ регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/dsdmnt>), Положенням про академічну мобільність (<http://surl.li/fstyvv>), Положенням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<http://surl.li/foqpo>), та Положенням про порядок визнання і перезарахування кредитів ЄКТС (<http://surl.li/ilxngb>). Процедури перезарахування здійснюються комісією з визнання та перезарахування результатів навчання, а її рішення документуються. Ці процедури є доступними для здобувачів через оприлюднені положення на офіційному вебсайті університету (<http://surl.li/fayiof>; <http://surl.li/yaiqox>). Під час онлайн-зустрічей із гарантом ОП та здобувачами було підтверджено приклади успішного визнання результатів навчання, отриманих у межах академічної мобільності. Зокрема, студентка Валерія Соляник у 2024 році успішно пройшла навчання з дисципліни «Хімія харчових добавок» у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка; студент Богдан Таборов у 2024 році вивчав дисципліну «Грунтові ресурси землеробства природно-кліматичних зон України» у Дніпровському державному аграрно-економічному університеті. Рішення про визнання результатів навчання було ухвалено відповідною комісією та оформлено згідно з вимогами. На основі проведеного аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.3.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, у ПДАУ регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти (<https://surl.li/jybikn>). Доступність процедури забезпечується через офіційний вебсайт ПДАУ у розділі «Освіта – Неформальна/інформальна освіта» (<https://surl.li/euxgrh>), а також через інформування здобувачів викладачами через силабуси, робочі програми дисциплін та електронне середовище Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>). Визнання результатів навчання здійснюється комісією або відповідальним викладачем на основі підтверджувальних документів (сертифікатів, довідок), співбесіди або іншого контрольного заходу до початку або під час семестру. Під час онлайн зустрічей із гарантом, НПП та здобувачами було підтверджено, що за період реалізації ОП наведено конкретні приклади перезарахування результатів навчання. Зокрема, результати, здобуті на платформах Prometheus та Agriacademy, були визнані здобувачам різних курсів за частинами освітніх компонентів ОП. Зокрема, зараховано результати за ОК «Обробіток ґрунту в системі органічного землеробства», «Технологія вирощування і зберігання картоплі», «Збереження та відтворення родючості ґрунтів» та іншими (посилання на відповідні сертифікати – <https://surl.li/eqcakh>, <https://surl.li/lcbbsn>, <https://surl.li/rjkmui> тощо). На основі проведеного аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 3.3.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. На момент проведення експертизи на сайті ПДАУ розміщено Правила прийому, розроблені відповідно до чинного законодавства України, зокрема Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2024 році та у 2025 році. Правила є чіткими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному вебсайті університету та доступні для ознайомлення всім потенційним вступникам. 2. Особливості освітньої програми враховані у Правилах прийому через визначення конкурсних предметів, перезарахування кредитів ЄКТС та врахування специфіки підготовки здобувачів ОП. 3. Правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти під час академічної мобільності, а також у межах неформальної та інформальної освіти, визначені відповідними положеннями, які доступні на офіційному вебсайті ПДАУ. ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 3 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

Недостатнє інформування здобувачів вищої освіти про можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, що знижує рівень використання цих можливостей в освітньому процесі.

Рекомендації

Оскільки на даній ОП не було звернень здобувачів щодо перезарахування окремих ОК та лише поодинокі приклади перезарахування окремих тем ОК та РН, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, у 2025/2026 навчальному році активізувати інформування здобувачів вищої освіти про можливість офіційного перезарахування результатів навчання окремих ОК, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес у ПДАУ за ОП «Агрономія» здійснюється відповідно до вимог Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», СВО за спеціальністю 201 «Агрономія» (<https://surl.li/nyiiinx>), Положення про організацію освітнього процесу у ПДАУ (<https://surl.li/onajta>) та інших нормативних актів університету (<https://surl.li/yikipj>). Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню цілей і програмних результатів навчання (ПРН) ОП та закріплені у робочих програмах дисциплін і силабусах (<https://surl.li/ykurlt>). Викладачі використовують лекційні, практичні, лабораторні заняття, інтерактивні технології, проєктне навчання, методи групової роботи, мультимедійні засоби та електронне середовище Moodle. Відповідність студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи реалізується через право НПП обирати методики викладання, структуру оцінювання, способи організації навчальної діяльності здобувачів. Під час онлайн-зустрічей ЕГ зі здобувачами та НПП підтверджено задоволеність методами навчання та їх відповідність потребам студентів і вимогам студентоцентрованого навчання. На основі проведеного аналізу ЕГ робить висновок про відповідність ОП вимогам підкритерію 4.1.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформація про цілі, зміст і критерії оцінювання ОК надається здобувачам через оприлюднення робочих програм на сайті університету (<https://surl.li/nmmlel>), у системі Moodle (<https://surl.li/deqvmj>) та на першому занятті з дисципліни. На заняттях викладачі інформують здобувачів про структуру курсу, критерії оцінювання, форми контролю, рекомендовану літературу та можливості визнання результатів навчання у разі здобуття в неформальній/інформальній освіті. Доступ до оцінок і прогресу забезпечено через електронну систему ASU ПДАУ

(<https://asu.pdau.edu.ua/>). Під час онлайн-зустрічей здобувачі підтвердили ЕГ, що вся необхідна інформація є зрозумілою, своєчасною і доступною.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Навчання на ОП «Агрономія» поєднується із дослідницькою діяльністю через участь здобувачів у наукових гуртках, конференціях, підготовку тез та публікацій (<https://surl.li/yrieox>, <https://surl.li/gaekub>), проведення лабораторних і польових досліджень у рамках освітніх компонентів і практик (<https://surl.li/tjwjlml>, <https://surl.li/qxawcw>). Здобувачі виконують індивідуальні наукові дослідження у межах курсових і кваліфікаційних робіт. Наявність ОК «Основи наукових досліджень» (<https://surl.li/osmwou>) сприяє розвитку дослідницьких компетентностей здобувачів. В процесі зустрічі зі здобувачами ОП було підтверджено залучення до вказаних форм наукової роботи.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОК здійснюється щорічно відповідно до Положень ПДАУ (<https://surl.li/eztosu>, <https://surl.li/vkdxkw>). Робочі програми дисциплін переглядаються на кафедральних засіданнях із врахуванням сучасних наукових досліджень, результатів стажувань викладачів (у т.ч. міжнародних), консультацій із роботодавцями та результатів моніторингу ринку праці. Під час онлайн зустрічей ЕГ із гарантом та НПП підтверджено, що на основі сучасних наукових досягнень і практик у галузі вони оновлюють зміст ряду ОК. Зокрема, ОК 31 викладає к.с.-г.н., доц. Філоненко С.В., який інтегрував знання, набуті під час стажування у ДП «Дослідне господарство «Степне» ІСВАПВ НААНУ. ОК 15 оновлено к.с.-г.н., доц. Ласло О.О., яка врахувала результати міжнародного підвищення кваліфікації та наукових публікацій. ОК 17 забезпечує к.с.-г.н. Олєпир Р.В., який доповнив тематику дисципліни матеріалами з власних фахових досліджень щодо агротехнічного удобрення культур. ОК 37 викладає к.с.-г.н., доц. Юрченко С.О., яка оновила зміст дисципліни з урахуванням матеріалів підвищення кваліфікації у сфері біологізації овочівництва та власних публікацій. ОК 26 модернізовано д.с.-г.н., проф. Мареничем М.М., який включив теми, пов'язані з академічною доброчесністю та роллю науки в регіональному розвитку на основі досвіду міжнародного стажування. ОК 3 актуалізовано к.с.-г.н., доц. Криворучко Л.М., яка використала результати стажування в Інституті олійних культур НААН для доповнення змісту дисципліни. Окрім того, оновлюються ОК на основі міжнародних стажувань (підвищення кваліфікації НПП), змін у стандартах сталого землеробства, біологізації виробництва, сучасних агротехнологій.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ПДАУ активно розвиває напрям інтернаціоналізації через участь здобувачів і НПП у програмах академічної мобільності (<https://surl.li/dvgzzu>), міжнародних проєктах та конференціях. В університеті функціонує Центр європейської освіти та іноземних мов (<https://surl.li/ksalvj>), діють програми подвійних дипломів, надається доступ до наукових баз даних Scopus та Web of Science. ЕГ під час онлайн зустрічей підтверджено приклади мобільності студентів та участі викладачів у міжнародних стажуваннях та підвищенні кваліфікації за кордоном. У ПДАУ прикладом інтеграції навчального процесу та інтернаціоналізації є участь здобувачів бакалаврського рівня за ОП «Агрономія» – Єлизавети Дудки (<https://surl.li/rmasez>; <https://surl.li/ybichb>) та Лідії Кеди (<https://surl.li/aipbhh>) – у програмі академічної мобільності в університеті м. Загреб (Хорватія), а також Максима Гончарова у Вищій школі Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина) (<https://surl.li/adfbqa>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Освітній процес організований відповідно до вимог законодавства України. 2. Методи навчання забезпечують досягнення програмних результатів навчання та відповідають принципам студентоцентрованого підходу і академічної свободи. 3. Забезпечено інтеграцію навчання і досліджень, діє система оновлення змісту ОК, активно розвивається інтернаціоналізація освітньої діяльності. ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 4 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

Наявні практики інтернаціоналізації потребують подальшого розвитку через розширення можливостей міжнародної співпраці, стажувань і використання англomовного контенту в освітньому процесі.

Рекомендації

У 2025/2026 навчальному році посилити практики інтернаціоналізації через розширення програм міжнародних стажувань, участь у грантових проєктах, створення спільних міжнародних курсів та розширення англomовного контенту в освітньому процесі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є зрозумілими, чіткими, дозволяють констатувати досягнення програмних результатів та регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/nobdof>); Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.li/hqdsch>). Терміни контрольних заходів регламентуються графіком освітнього процесу та розкладом навчання на поточний семестр, що затверджуються керівництвом ПДАУ та розміщуються на офіційному сайті ЗВО до початку семестру. На сайті ЗВО у відкритому доступі на сторінці Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології (<https://surl.li/jctcbu>), а також на платформі Moodle містяться силабуси та робочі програми ОК, що викладаються за даною ОП, в яких наведені критерії оцінювання. На початку вивчення ОК НПП повідомляють інформацію про розміщення РП та силабусів, критерії оцінювання, методи, форми контролю та розподіл балів за певними видами робіт. Контрольні заходи з ОК включають поточний і підсумковий контроль. Форма контрольних заходів визначена навчальним планом для кожної окремої ОК і може бути у вигляді заліку, диференційованого заліку, екзамену. Поточний контроль певної ОК може виступати у вигляді усного опитування, тестування, написання есе, здачі і захисті практичних та самостійних робіт, захисті курсових робіт і звітів з практик, проведення семінарів. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Університеті проводиться за 100-бальною, 4-бальною, 2-бальною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). Результати поточного контролю відображаються за кожною ОК в електронному журналі, до якого здобувачі вищої освіти мають доступ через свій кабінет у системі АСУ ПДАУ. З метою постійного вдосконалення освітнього процесу, проводиться опитування студентів, щодо якості викладання дисциплін (<https://surl.li/xragyg>). Отримані результати аналізуються та доводяться до відома викладачів для усунення виявлених недоліків. У ході бесід здобувачі підтвердили, що вчасно отримують інформацію про особливості ОК та поточний рейтинг рівня знань. Таким чином, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачів вищої освіти результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

В ПДАУ форма атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство здійснюється у формі атестаційного екзамену, до якого входять тестові питання з ОК: Агрохімія, Землеробство, Агрофармакологія, Ґрунтознавство з основами геології, Ентомологія, Плодівництво, Рослинництво, Селекція і насінництво польових культур, Овочівництво, Фітопатологія. Рекомендації щодо проведення атестаційного екзамену наведені у «Програмі атестації здобувачів вищої освіти ОПП Агрономія» (<https://surl.li/zjyxhk>). Атестаційний екзамен є комплексною перевіркою рівня відповідності компетентностей випускників, що відповідає Стандарту вищої освіти України відповідної спеціальності та рівня вищої освіти (<https://surl.li/mbacqr>). Отже, ЄГ встановлено, що форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора

філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Проведення контрольних заходів, а також їх повторне проходження регламентується: Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/nobdof>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ПДАУ (<https://surl.li/nznhim>); Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.cc/tmxzek>); Положенням про організацію самостійної роботи в ПДАУ (<https://surl.cc/oaqdb>); Положенням про проведення практики студентів у ПДАУ (<https://surl.li/kklluc>); Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ (<https://surl.li/ncjirx>); Положенням про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання РП здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.li/bcmuau>); Положенням про порядок визнання та перезарахування кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи при вступі до ПДАУ (<https://surl.li/vhprwid>); Положенням про порядок визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://surl.lu/yegdie>). Розклад екзаменів розміщується системі АСУ ПДАУ. У робочих програмах ОК, силабусах та на платформи Moodle зазначені процедури проведення контрольних заходів. Доступність робочих програм та силабусів забезпечується розміщенням їх на офіційній сторінці ННІ АСЕ. Об'єктивне оцінювання результатів навчання регламентується Кодексом академічної доброчесності ПДАУ (<https://surl.li/dtnmiv>) і Кодексом етики викладача та здобувачів в ПДАУ (<https://surl.cc/bbvvi>), Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів в ПДАУ (<https://surl.li/akqhoe>) та досягається веденням електронного журналу в системі АСУ. Об'єктивність контролю знань під час екзаменів і заліків досягається проведенням їх у письмовій чи електронній формі за затвердженими екзаменаційними білетами. Об'єктивність оцінювання здобувачів вищої освіти НПП періодично перевіряється через проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання (<https://surl.cc/uxqyzw>). Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/nobdof>), Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ (<https://surl.li/ncjirx>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://surl.cc/tmxzek>). Здобувач може подати апеляцію на результати складання екзамену на ім'я директора ННІ АСЕ, вказавши підстави. На основі заяви розпорядженням директора ННІ АСЕ створюється комісія для її розгляду. В університеті працює омбудсмен, скринька довіри для анонімного звернення або отримання консультації (<https://surl.li/bjeiaj>). Для врегулювання конфліктів інтересів діє Студентський Сенат університету (<https://surl.li/xozids>). За результатами зустрічей зі студентами було встановлено, що їм зрозумілі правила проведення контрольних заходів, а випадків подання апеляцій на результати їх складання не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Під час проведення акредитаційної експертизи було виявлено, що політика, стандарти та внутрішня нормативна база ПДАУ з питань дотримання академічної доброчесності закріплені у Положенні про організацію освітнього процесу у ПДАУ (<https://surl.li/nobdof>), Кодекс академічної доброчесності ПДАУ (<https://surl.li/utotlz>); Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАУ (<https://surl.li/clkfik>); Положення про групу сприяння академічній доброчесності в ПДАУ (<https://surl.li/oxutlr>); Положення про комісію з академічної доброчесності у ПДАУ (<https://surl.li/jotqv>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ (<https://surl.li/aofir>); Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у ПДАУ (<https://surl.li/txgliz>); Положення про комісію з етики та управління конфліктами у ПДАУ (<https://surl.li/vlplyb>); Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності у ПДАУ (<https://surl.lu/jkrvsi>). В університеті працює Комісія з етики та управління конфліктами у ПДАУ та Комісія з академічної доброчесності ННІ АСЕ. Їх засідання проводяться у разі встановлення фактів порушення академічної доброчесності. У ПДАУ є електронна скринька uyo@pdau.edu.ua та скринька довіри (<https://surl.li/smltaz>), куди студенти можуть звернутися до комісії з етики та управління конфліктами. Для популяризації академічної доброчесності в університеті проводять різні заходи: перед початком навчання здобувачі вищої освіти підписують Декларацію про академічної доброчесності; щорічний конкурс студентських відеороликів на тему академічної доброчесності; участь у семінарах та вебінарах та ін. Для забезпечення академічної доброчесності в університеті застосовується системи автоматизованого виявлення плагіату «Turnitin» та «StrikePlagiarism», які використовуються для перевірки навчально-методичних матеріалів та інших наукових текстів. НПП стимулюють дотримання академічної доброчесності в межах кожного ОК, про що було заявлено під час зустрічі з різними фокус-групами. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності (попередження, повторне проходження оцінювання, повторне вивчення ОК, винесення догани, відрахування із ЗВО). Здобувачі освіти вчасно та регулярно ознайомлюються з правилами дотримання академічної доброчесності під час навчання, процедурами контролю за їх виконанням, що підтверджено під час фокус-групи. При реалізації ОП не було виявлено випадків недотримання академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. У ПДАУ наявні Положення та інші нормативні документи, які регламентують контрольні заходи та види оцінювання здобувачів вищої освіти, академічну доброчесність. Вони розташовані у вільному доступі на офіційному сайті університету. 2. На ОП застосовуються різноманітні форми і методи контрольних заходів, які проходять у формі усних опитувань та перевірки виконаних завдань, у формі письмового опитування та тестування, що дозволяють об'єктивно перевірити досягнення всіх програмних результатів. Здобувачі своєчасно ознайомлюються з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання навчальних досягнень, які відображаються в РП та силабусах, на електронних навчальних курсах, в АСУ ПДАУ. 3. У закладі політика та принципи дотримання академічної доброчесності є чіткими і зрозумілими, регламентуються Положеннями та іншими нормативними документами. Діє офіційна система перевірки робіт на доброчесність за допомогою програм «Turnitin» та «StrikePlagiarism». 4. У діє прозора процедура проведення контрольних заходів і структуровані критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, які наведено в робочих програмах ОК, чітко визначена процедура оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Строки проведення контрольних заходів оприлюднюються на сайті університету. 5. В ЗВО працює омбудсмен, діє електронна скринька vyo@pdau.edu.ua та скринька довіри для анонімного звернення або отримання консультації. ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 5 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

Недостатнє забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання.

Рекомендації

З 2025/2026 навчального року з метою забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання проводити контрольні заходи за освітніми компонентами за участі не менше двох викладачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Експертна група встановила, що професійна кваліфікація викладачів достатня для реалізації освітньої програми. Викладання ОК за ОП забезпечують 33 НПП: 23 (69,7%) – кандидатів наук, 6 (18,2%) – докторів наук, атестат доцента мають 20 (60,6%), професора – 5 (15,2%), старшого наукового співробітника – 1 (3,0%) НПП. Кваліфікація НПП ОК (згідно Таблиці 2 ВС та додаткової інформації, наданої відповідно запиту) відповідає вимогами п. 38 Ліцензійних вимог. Так всі НПП, що задіяні до викладання за ОП, займаються науковою роботою що підтверджується науковими публікаціями у наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до НМБД Scopus, Web of Science, дотичними до дисциплін, що викладаються, приймають участь у професійно-орієнтованих конференціях, виставках, семінарах, виконанні наукових досліджень за тематиками, які фінансуються за рахунок господарств-замовників. НПП є визнаними експертами та членами Української асоціації дослідників освіти, Міжнародної фундації науковців та освітян, Всеукраїнської ГО «Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова», ГО «Університет лідерства та інновацій», Член ГО «Прогресивні», Громадської спілки «Полтавське товариство сільського господарства» та ін. Самородов В. М. – голова Полтавського відділення Українського ботанічного товариства. Професори Гангур В. та Білявська Л., доценти Марініч Л., Олєпир Р., Єремко Л. мають значний досвід роботи в науково-дослідних установах. Професори Білявська Л., Кулик М. та Маренич М. приймають участь в атестації наукових кадрів. Маренич М. є експертом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та членом робочої групи з розробки Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 рр., що підтверджено під час зустрічі у фокус-групах.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої

програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір викладачів є прозорим і недискримінаційним, проводиться відповідно Закону України Про освіту, Закону України Про вищу освіту, Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності та Положення про порядок обрання та прийняття на роботу. (<https://surl.li/pigjhf>). Оголошення про конкурсний відбір НПП завчасно публікується на офіційному сайті університету. Особи, які приймають участь у конкурсі на заміщення вакантних посад, повинні мати вищу освіту і відповідати вимогам, встановленим до НПП; постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність; забезпечувати високий рівень викладання ОК відповідно до ОП; дотримуватися принципів академічної доброчесності, впроваджують наукові здобутки в освітній процес. Також враховуються результати опитування здобувачів вищої освіти «Викладач очима з.в.о.» (<https://surl.li/ieigca>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЗВО активно залучає до реалізації освітнього процесу роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі під час обговоренні змісту та рецензуванні ОП. Так, представники компаній ТОВ «Сингента Україна», ПП «БІАГР», СТОВ «Воскобійники», СФГ «Дослідне», ДП «ДГ «Степне» та ін. долучалися до розробки ОП у 2021–2024 рр. Співпраця ННІ АСЕ з провідними фахівцями галузі відбувається на основі укладених договорів (<https://surl.li/lkvnsk>). Так, не один рік існує співпраця з компаніями Syngenta (в рамках проекту Generation), Монсанто-Насіння, Bayer, KWS, Тімас Агро Україна та ін. Проводяться дні компаній, наприклад Bayer (<https://surl.li/joryrh>). Така співпраця має не лише освітню, а й наукову складову. Наприклад, компанія Монсанто-Насіння залучає здобувачів вищої освіти до польових досліджень з ріпаком озимим та кукурудзою. Професіонали-практики активно залучаються до проведення гостьових лекцій та занять в умовах виробництва (<https://surl.li/oesyhg>, <https://surl.li/axplze>, <https://surl.li/frsrmp>, <https://surl.li/fcfjrp>, <https://surl.li/sluiuyp>, <https://surl.li/bglget> та ін.) До проведення занять залучаються наукові співробітники ПДСГДС ім. Вавилова (наприклад Лень О.). Роботодавці також долучаються до проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти (Колісник М., , голова СФГ «Златопіль»). Студенти проходять практику на провідних підприємствах галузі, отримуючи цінний досвід роботи. Зазначений факт підтвердився при онлайн зустрічі з роботодавцями, де вони засвідчили факти співпраці та їх участі в освітньому процесі, а також окреслили проблеми які є на даний час і шляхи їх вирішення. Позитивною практикою є участь роботодавців в оновленні матеріально-технічної бази ННІ АСЕ, що було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями. Отже, ЗВО продемонстрував, що освітній процес за ОП здійснюється за активного залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі з можливістю отримання практичного досвіду в провідних установах, що свідчить про позитивні практики.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ПДАУ сприяє професійний розвиток НПП, які залучені до реалізації ОП шляхом морального та матеріального заохочення. Для цього в університеті діють Положення про встановлення доплат і надбавок працівникам ПДАУ (<https://surl.li/tcqcfy>); Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам ПДАУ (<https://surl.li/eratac>); Положення про преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам ПДАУ (<https://surl.li/cc/dvwiub>). Ряд НПП відзначені грамотами й подяками ректора, міського голови м. Полтави, Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОВА. Працівники ННІ АСЕ відзначені грамотами й подяками МОН, КМУ, Верховної ради, мають почесні звання. НПП задіяні у наукових дослідженнях, також отримують відзнаки та заохочення. Розвиток викладацької майстерності здійснюється шляхом організації і проведення тренінгів, участі у конференціях різних рівнів, онлайн-навчаннях, зустрічах з фахівцями-практиками, публікації наукових статей у фахових виданнях, у виданнях, що входять до НМБД Scopus та WoS, проходженні міжнародних підвищень кваліфікації. Координацію підвищення кваліфікації здійснює навчально-науковий центр інформаційно-комунікаційних освітніх технологій та освіти дорослих (<https://surl.li/xxcucs>). Підвищення кваліфікації відбувається в ЗВО, наукових установах та університетах-партнерах за кордоном. За бажанням НПП підвищують рівень мовної підготовки в центрі іноземних мов (<https://surl.li/cc/krggqn>). НПП мають можливість професійного розвитку за рахунок реалізації права на академічну мобільність, що регламентується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.li/dbaddk>). Професійному розвитку викладачів ОП також сприяє систематичне опитування здобувачів вищої освіти «Викладач очима здобувачів вищої освіти» (<https://surl.li/tkqkzg>). В університеті діє система рейтингування, що регламентовано Положенням про рейтингове оцінювання роботи НПП ПДАУ (<https://surl.li/tgchke>). Підтвердження цієї інформації експертна група отримала під час спілкування з адміністрацією та НПП університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Професійна кваліфікація викладачів достатня для реалізації освітньої програми. Викладання ОК за ОП забезпечують 33 НПП: 23 (69,7%) – кандидатів наук, 6 (18,2%) – докторів наук, атестат доцента мають 20 (60,6%),

професора – 5 (15,2%), старшого наукового співробітника – 1 (3,0%) НПП. Кваліфікація НПП ОК відповідає ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності, в тому числі наявність не менше 4 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років. 2. Процедури конкурсного відбору є чіткими, прозорими і дозволяють залучати до реалізації ОП висококваліфікованих НПП, здатні забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. 3. Керівництво ПДАУ сприяє професійному розвитку НПП, який забезпечується системою рейтингування, опитуванням здобувачів вищої освіти, підвищення кваліфікації та стажування, публікативною активністю НПП. 4. Представники роботодавців активно залучені до реалізації освітнього процесу (оновлення змісту освітньої програми, участь у конференціях різних рівнів, круглих столах та ін., проведення гостьових лекцій та виїзних занять в умовах виробництва, наукових досліджень, оновлення матеріально-технічної бази). ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 6 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

Обмежений рівень академічної мобільності науково-педагогічних працівників.

Рекомендації

З метою підвищення якості освітнього процесу ЕГ рекомендує підвищити академічну мобільність НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

За результатами огляду матеріально-технічної бази навчально-наукового інституту ННІ АСЕ ЕГ встановлено, що випускові кафедри володіють розвиненою матеріально-технічною базою, що забезпечує впровадження сучасного й ефективного освітнього процесу (<https://surl.li/cjbsmf>). Аналіз додаткових документів, на які був запит ЕГ, й аналіз надходжень з держбюджету та коштів з інших джерел (<https://surl.li/gqzoaz>) показали, що регулярно відбувається оновлення обладнання, також за підтримки стейкхолдерів. Бібліотечний фонд ЗВО (<https://surl.li/kvcfor>) налічує понад 400 тисяч примірників літератури. Наявний електронний каталог бібліотеки (<https://surl.li/fvpywx>), де у зручному форматі можна знайти літературу за змістом ОП. Було з'ясовано, що ЗВО може надати доступ до міжнародних наукометричних баз, проте помічено, що здобувачі не у повній мірі ознайомлені зі своїми можливостями. Під час огляду МТБ з'ясовано, що загалом в інституті наявні чотири комп'ютерні аудиторії. Комп'ютерна інфраструктура має безоплатний доступ до інтернет-ресурсів, ЕГ було запевнено, що на ПК використовується ліцензійне програмне забезпечення (ARCGIS, DIGITALS, AUTOCAD, Statistica та Офіс MS 365). ЕГ було підтверджено, що всі лекційні аудиторії обладнані сучасними мультимедійними засобами, а лабораторії – сучасною технікою. До структури інституту входять навч.-наукові лабораторії, серед яких три атестовані Держстандартметрологією та НВЦ селекції та насінництва польових культур (<https://surl.li/nwfsvg>). Лабораторії агрохімії ім. П.І. Воропіна (<https://surl.li/fmxovp>; <https://surl.li/ejwegr>); технологій захищеного ґрунту (<https://surl.li/rvnwne>). Було встановлено, що навчально-методичні матеріали розміщені на платформах дистанційного навчання Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>). Автоматизована система управління (АСУ, <https://asu.pdaa.edu.ua/>) забезпечує гнучке регулювання та вдосконалення освітнього процесу. Навчальний процес відбувається у п'яти корпусах, розміщених компактно в межах одного кампусу. Практичні заняття активно проводяться в приміщеннях науково-виробничого центру селекції та насінництва польових культур, а також на дослідному полі, де функціонують селекційні, колекційні й насінницькі ділянки. Тут же компанія «Монсанто-Насіння» здійснює агроекологічне випробування гібридів ріпаку й кукурудзи, до якого активно залучаються здобувачі освітньої програми (<https://surl.li/grqngs>). Було з'ясовано, що здобувачі мають можливість проживати у шести гуртожитках ПДАУ, які мають більше, ніж 1500 ліжко-місць (<https://surl.li/zdwwqz>). У межах ЗВО функціонує медичний пункт (<https://surl.li/cc/bfjwfj>). Окрім того, до послуг учасників освітнього процесу входять: культурно-мистецький корпус, студентський парк, 5 тимчасових укриттів, 2 їдальні, спортивні зали і майданчики, мистецькі колективи, клуби за інтересами, автошкола й пункт незламності (<https://surl.li/dykaaе>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Полтавський державний аграрний університет забезпечує безоплатний доступ здобувачів освіти до сучасної інформаційної інфраструктури та навчальних ресурсів. З метою врахування потреб учасників освітнього процесу налагоджено ефективну комунікацію через систему регулярних опитувань (surl.lu/oxzxfz). Під час інтерв'ювань у фокус-групах, з'ясовано, що адміністрація ЗВО активно співпрацює з органами студентського самоврядування (surl.li/ltvbpm). Усі навчальні матеріали систематизовані та доступні на платформі дистанційного навчання Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>). ЕГ встановлено, що у разі надзвичайних ситуацій навчальний процес оперативно організовується у форматі відеоконференцій за допомогою сервісу Google Meet. Розклад занять своєчасно доводиться до відома учасників освітнього процесу через автоматизовану систему управління (АСУ ПДАУ). Для поглибленого вивчення іноземних мов здобувачі можуть скористатися можливостями мовного центру (<https://surl.li/cvptpbz>) та Центру європейської освіти й іноземних мов (<https://surl.li/kvbjhr>). Мовну підготовку проходять також і науково-педагогічні працівники. Захист прав і інтересів учасників освітнього процесу покладено на омбудсмена освітнього процесу (<https://surl.li/cc/zxjlag>). Встановлено, що ЗВО надає комфортні умови проживання в гуртожитках, на території кампусу функціонують дві їдальні та мережа точок харчування. До послуг здобувачів – спортивні майданчики, тренажерні зали, культурно-мистецький корпус № 5 і спортивно-оздоровчий табір у селі Петрівка. Поряд з тим ЕГ встановлено, що ПДАУ також надає підтримку внутрішньо переміщеним особам: частина з них знайшла прихисток в університеті, а у співпраці з благодійною організацією «Право на захист» реалізуються спеціальні освітні ініціативи для ВПО.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Санітарно-технічний стан будівель і приміщень Полтавського державного аграрного університету відповідає чинним експлуатаційним вимогам. Встановлено, що у всіх навчальних корпусах на кожному поверсі розміщені плани евакуації, а санітарний та протипожежний стан підтверджено відповідними службами. Інструктажі з техніки безпеки для здобувачів освіти проводяться перед початком лабораторних занять відповідно до встановленого регламенту (<https://surl.li/wcdgka>). За необхідності учасники освітнього процесу забезпечуються засобами індивідуального захисту. У ПДАУ підготовлено спеціально обладнані приміщення для тимчасових укриттів. Такі приміщення укомплектовані необхідним інвентарем, ліхтариками, аптечками, вогнегасниками, а також мають кімнати для проведення занять і санітарні приміщення. ЕГ з'ясовано, що побутові умови та соціальна атмосфера в гуртожитках сприяють комфортному й безпечному проживанню. Організовано чергування викладачів, а загальну відповідальність за безпечність освітнього середовища несе адміністративно-господарська частина університету. Під час інтерв'ювань у фокус-групах, встановлено, що впродовж функціонування освітніх програм випадків травмування учасників процесу зафіксовано не було. В університеті діє психологічна служба (<https://surl.li/gmewkl>), яка активно взаємодіє як зі учасниками освітнього процесу, так і з внутрішньо переміщеними особами. Для здобувачів з особливими освітніми потребами впроваджено «Стратегію розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ до 2030 року» (<https://surl.li/okusqs>) та «Порядок супроводу осіб з інвалідністю...» (<https://surl.li/jbgwpd>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

В ході інтерв'ювань ЕГ у різних фокус-групах встановлено, що на початку кожного навчального року здобувачі вищої освіти проходять ознайомлення з основними положеннями освітньої програми, переліком освітніх компонентів та формами організації освітнього процесу. Після самостійного аналізу запропонованих варіантів освітніх компонентів здобувачі обирають освітні компоненти індивідуальної освітньої траєкторії. Усі заняття проводяться згідно з розкладом, сформованим відповідно до навчальних планів і навантаження викладачів. Актуальний розклад постійно доступний у відкритому доступі на сайті університету в автоматизованій системі управління (<https://asu.pdau.edu.ua/>). Кожен здобувач має персональний кабінет з індивідуальним логіном і паролем для доступу. У процесі викладання освітніх компонентів широко застосовуються інтерактивні методи, мультимедійні засоби та сучасні форми подання навчального матеріалу. ЕГ було підтверджено, що для формування професійних компетентностей та ознайомлення з практичними аспектами фаху до участі в освітньому процесі залучаються провідні науковці та фахівці-практики. У разі надзвичайних ситуацій та потреби у дистанційній формі навчання освітній процес організовується з використанням платформ Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>) та Google Meet. Для здобувачів пільгових категорій передбачено безкоштовне навчання, забезпечення місцем у гуртожитку та надання соціальної стипендії. Університет активно сприяє участі здобувачів у соціальних, наукових, спортивних і громадських заходах, що організовуються за підтримки ректорату, директорату, студентської ради та профкому. Комунікація між кураторами та студентами підтримується як у навчальних аудиторіях, так і поза межами занять – під час чергувань у гуртожитках, проведення виховних заходів, тематичних бесід та лекцій. В ході інтерв'ювань ЕГ впевнилась, що психологічну та соціальну підтримку забезпечує психологічна служба (<https://surl.li/gmewkl>), а також омбудсмен освітнього процесу (<https://surl.li/cc/zxjlag>). Додаткову підтримку здобувачам надає студентська рада інституту (<https://surl.li/xkpcnc>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У Полтавському державному аграрному університеті створено всі необхідні умови для реалізації освітніх потреб та інтересів здобувачів з особливими освітніми потребами. Важливим нормативним документом, що регламентує відповідну діяльність, є Стратегія розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ до 2030 року (<https://surl.li/okusqs>). ЕГ встановлено, що інфраструктура університету адаптована для забезпечення інклюзивного навчання: територія, будівлі та приміщення оснащені елементами доступності. Організовано безперешкодне пересування кампусом, функціонує паркувальний майданчик, облаштовано зручні під'їзди до корпусів для осіб, які пересуваються на візках. У приміщеннях відсутні пороги, встановлені широкі двері та коридори, змонтовано пандуси, а сходи позначені контрастними жовтими смугами, що полегшує орієнтацію для осіб зі зниженим зором. Здобувачам цієї категорії забезпечено доступ до електронних навчально-методичних матеріалів, психологічну підтримку, а за потреби – місце в гуртожитку (<https://surl.li/eoidpn>). Супровід здобувачів з особливими потребами покладено на кураторів академічних груп, психологічну службу та омбудсмена освітнього процесу. ЗВО зазначається, що упродовж існування освітньої програми зазначеної категорії здобувачів не було.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ході інтерв'ювань ЕГ ряду фокус-груп, встановлено, що у Полтавському державному аграрному університеті впроваджено чіткі механізми попередження та вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із проявами дискримінації чи корупції. Захист прав учасників освітнього процесу регламентується Положенням про протидію булінгу (<https://is.gd/ydybH2>) та Положенням про організацію освітнього процесу (<https://is.gd/M2pqdL>). Моніторинг дотримання прав здобувачів та викладачів здійснює омбудсмен освітнього процесу спільно з помічником (<https://is.gd/GngSEs>). Робота омбудсмена спрямована на забезпечення правової безпеки освітнього середовища, формування правової культури й упередження можливих порушень. Діяльність ведеться на засадах незалежності, об'єктивності, справедливості, гуманності, ініціативності, відповідальності та відкритості. Для зворотного зв'язку та подання скарг у ПДАУ функціонують анонімні скриньки довіри, онлайн-форма, а також вказані телефони довіри на офіційному сайті. Психологічна служба університету (<https://surl.li/gmewkl>), надає кваліфіковану підтримку всім учасникам освітнього процесу. Перед кожною заліково-екзаменаційною сесією викладачі проходять інструктажі щодо норм антикорупційного законодавства. Повідомити про випадки корупції, дискримінації чи інші правопорушення з боку працівників ПДАУ можна згідно з Порядком подання та розгляду скарг здобувачів вищої освіти (<https://is.gd/sHVKtn>), як у письмовому, так і в електронному форматі. В університеті також працює уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції. ЗВО зазначається, що упродовж реалізації освітнього процесу не було зафіксовано жодного випадку конфліктної ситуації чи порушення прав учасників навчального середовища.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Наявна матеріально-технічна база та ліцензійне програмне забезпечення дозволяють досягти результатів навчання за всіма освітніми компонентами. 2. Наявне навчально-методичне забезпечення сприяє досягненню результатів навчання за всіма освітніми компонентами. 3. Заклад вищої освіти забезпечує організаційну та інформаційну підтримку навчання у дистанційному форматі під час змішаного та дистанційного навчання. 4. ПДАУ забезпечує реалізацію інклюзивних політик освітньої діяльності та безбар'єрного простору у своїх приміщеннях. 5. Політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО визначені комплексом нормативно-правової бази та дотримуються їх виконання. ЕГ підтверджує повну відповідність за підкритеріями 7.1–7.6. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

За Критерієм 7 суттєвих недоліків не виявлено. Водночас зафіксовано недостатню обізнаність здобувачів вищої освіти щодо використання міжнародних наукометричних баз, що є важливою складовою науково-дослідної діяльності.

Рекомендації

1. Ректорату ЗВО, дирекції ННІ, завідувачам випускових кафедр та гаранту ОП продовжувати динамічний напрям удосконалення матеріально-технічної бази випускової кафедри. 2. У 2025/2026 навчальному році завідувачу випускової кафедри, гаранту ОП, кураторам академічних груп та керівникам кваліфікаційних робіт активізувати інформування здобувачів щодо можливостей і правил користування міжнародними наукометричними базами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ПДАУ регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/gyoeaw>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.li/ujxhzl>), а також «Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I–III рівнів вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.li/kotpkc>). Для внутрішнього забезпечення якості освіти в ПДАУ запроваджено прозорий механізм формування, моніторингу та вдосконалення ОП, інформація про які розміщена на офіційному вебсайті університету. Перегляд ОП в університеті додатково регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/dviysx>) та «Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I–III рівнів вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.li/hixagy>). Проект ОП на наступний навчальний рік, після розгляду кафедрою, відповідальною за реалізацію ОП, та радою з якості вищої освіти спеціальності, розміщується на сайті ПДАУ для громадського обговорення тривалістю один місяць. Моніторинг ОП здійснюється шляхом анкетування учасників освітнього процесу через Google-форму (<https://surl.li/alexzn>). Отримані пропозиції та зауваження від стейкхолдерів надходять на електронну скриньку гаранта ОП і кафедри, відповідальної за її реалізацію. Під час зустрічей із фокус-групами підтверджено участь роботодавців (зустріч 6) та здобувачів (зустріч 4) у процесі перегляду ОП у якості рецензентів, а також надання ними рекомендацій щодо вдосконалення програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти спеціальності на постійній основі беруть участь у перегляді ОП шляхом анкетувань та опитувань (<https://surl.li/qbfjnl>). Члени робочої групи під час розроблення, реалізації та оновлення ОП проаналізували й врахували пропозиції здобувачів. Так, Валерія Каліман, студентка 3 курсу, під час розроблення ОП 2024 року запропонувала інтегрувати в зміст ОК.22 досвід господарств, що реалізують органічне виробництво. Маргарита Харченко, студентка 2 курсу, у 2022 році рекомендувала збільшити кількість гостьових лекцій фахівців-практиків з провідних господарств та розширити можливості для міжнародної академічної мобільності з метою підвищення якості освітньої програми. Владислав Шевченко, з метою підвищення рівня професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні задачі й практичні проблеми в галузі агрономії, запропонував розширити можливості практичної підготовки за рахунок виїзних занять під час навчальних практик. Голова студентського сенату Д. Кавтаскін брав участь у розробленні «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<http://surl.li/xqbhpq>), «Положення про РППП в ПДАУ» (<http://surl.li/dkpvap>), та Методичних рекомендацій щодо розроблення силабусу НД у ПДАУ (<http://surl.li/rhhly>). Спільно з відділом МЗЯО (<https://surl.li/kaqqqn>) студентський сенат організовує анкетування здобувачів вищої освіти згідно із затвердженим графіком та переліком питань (<https://cutt.ly/meYOGlkr>). Отримані результати обговорюються на кафедрах, відповідальних за реалізацію ОП, на засіданнях ради з якості вищої освіти спеціальності, оприлюднюються на сайті ПДАУ (<https://cutt.ly/BgOuON2>) та сторінці кафедри (<https://surl.li/rygrmw>), а також враховуються в рейтингових показниках роботи НПП. На підставі результатів анкетування розробляються заходи щодо врахування запитів здобувачів вищої освіти стосовно вдосконалення якості освітньої діяльності у ЗВО. Студенти активно беруть участь у внутрішньому моніторингу якості через механізми зворотного зв'язку, які включають подання пропозицій і скарг. Ці звернення аналізуються методичною радою з метою вдосконалення ОП. Це було підтверджено представниками студентського самоврядування під час зустрічі 4. Під час спілкування зі студентами та представниками студентського самоврядування було зазначено, що пропозиції щодо покращення ОП збираються шляхом анкетування й враховуються після спільного обговорення.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

До складу робочих груп зі створення та оновлення ОПП чи її рецензування упродовж 2021–2024 рр. долучалися роботодавці: Олександр Воропін (ТОВ «Сингента Україна»); Віктор Кордубан (ПП «БіАГР»); Валерій Капленко (СТОВ «Воскобійники»); Володимир Мокляк (СФГ «Дослідне»); Юрій Харченко (Устимівська дослідна станція); Віталій Товстошкур (ДП «Дослідне господарство «Степне»); Олег Тригуб (Устимівська дослідна станція рослинництва Інституту рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН України); Юрій Мотрич (СФГ «Татіана»); Василь Бурлака – голова Полтавської обласної ГО АФЗ «Відродження Полтавщини». На етапі проектування ОП у 2021 р. Володимир Мокляк надав пропозицію щодо впровадження в ОП обов'язкової курсової роботи з дисципліни «Землеробство» з метою забезпечення ПРН 4, 10, 13, 15. Олександр Воропін запропонував удосконалити структурно-логічну схему як важливий інструмент ОП, що сприяє систематизації інформації, чіткому визначенню зв'язків між різними компонентами програми та забезпечує логічну послідовність навчальних елементів (<https://surl.li/tnokix>, <https://surl.li/phihpq>; <https://surl.li/iavuqd>). Роботодавці наголошують на необхідності покращення практичної підготовки студентів. У відповідь на це ЗВО організовує додаткові практичні виїзди на аграрні підприємства, що було підтверджено під час зустрічі з фокус-групою роботодавців. Роботодавці періодично залучаються до проведення занять – оглядових лекцій та занять з погодинною оплатою. Крім того, для ознайомчих лекцій запрошуються іноземні фахівці.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В університеті існує практика збору інформації про працевлаштування випускників, яка постійно оновлюється кураторами та завідувачами кафедр і поширюється серед здобувачів вищої освіти. Можливостями кар'єрного розвитку в ПДАУ опікується відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://bit.ly/3zJmTzP>) разом із ННІ АСЕ та його кафедрами. Збір інформації щодо працевлаштування та кар'єрного зростання випускників здійснюється шляхом неформального спілкування між гарантом, науково-педагогічними працівниками кафедр і випускниками ОП – у формі бесід та опитувань з метою виявлення сильних і слабких сторін ОП з огляду на практичну значущість здобутої підготовки. Щороку в університеті проводяться ярмарки вакансій (<https://surl.li/ggjdkf>), Дні кар'єри (<https://surl.li/jbywim>) та постійне залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу за даною ОП. Випускники освітньої програми працевлаштовані за фахом: Д. Ведмідь (<https://surl.li/nhbpti>) – агроном ФГ «Агросвіт-СВ»; О. Воропін (<https://surl.li/ymjtnj>) – керівник територіального підрозділу компанії Syngenta; Х. Коба, Крістіна Коба (<https://surl.li/ofxvpg>); Д. Ванжула (<https://surl.li/gefqko>) – торговий представник компанії Bayer; Б. Удовиченко (<https://surl.li/zkrhql>) – торговий представник компанії KWS в Україні; О. Остиста – помічниця головного агронома СТОВ «Дружба-Нова» (<https://surl.li/wfrggm>); О. Четверик (<https://surl.li/lkqsdm>) – керівник центрального регіону ТОВ «Долина-Центр». Їх професійний досвід впливає на ОП, оскільки університет адаптує навчальні плани для посилення професійних компетентностей, необхідних для роботи в агробізнесі. Інформація про кар'єрні траєкторії випускників допомагає виявити актуальні напрями для розширення навчальних програм та посилення прикладної підготовки, зокрема шляхом проведення відкритих лекцій за участі представників компаній. Однак під час зустрічі з фокус-групою випускників ця практика не була чітко підтверджена, оскільки на заході були присутні інші випускники, ніж зазначені у формі самооцінювання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Ураховуючи положення локальної нормативної бази щодо процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, під час реалізації ОП було застосовано наступні заходи: моніторинг наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу за ОП; анкетування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і роботодавців; моніторинг рівня наукової та професійної активності групи забезпечення освітнього процесу за ОП. Науково-педагогічним працівникам, відповідальним за реалізацію ОП, рекомендовано активніше брати участь у міжнародних проєктах і програмах академічної мобільності, публікувати результати наукових досліджень у виданнях, що індексуються в базах даних Scopus та Web of Science, а також постійно оновлювати освітній контент з урахуванням сучасних практик і результатів опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу. У ПДАУ запроваджено практику щорічного моніторингу професійної активності академічної спільноти (<https://surl.li/ztpdin>), а також оцінювання задоволеності здобувачів якістю освітньої діяльності за ОП, освітнім середовищем, методами і формами викладання тощо (<https://surl.li/qufswb>). Активно розвивається співпраця зі стейкхолдерами щодо вдосконалення освітніх програм. За результатами виконання процедур внутрішнього забезпечення якості освіти під час реалізації ОП: було розширено перелік вибіркового освітніх компонентів; налагоджено нові контакти із закордонними та українськими ЗВО; оновлено робочі програми та силабуси. Члени кадрового забезпечення, відповідальні за освітній процес за ОП, брали участь у міжнародних програмах підвищення кваліфікації та виробничих стажуваннях, збільшено кількість публікацій у закордонних виданнях, активізовано міжнародну співпрацю.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На основі рекомендацій, викладених у звітах експертних груп та висновках галузевих експертних рад за результатами акредитації освітніх програм, проведеної Національним агентством у 2023–2024 навчальному році, було розроблено план заходів щодо підвищення якості освітньої діяльності та вищої освіти в ПДАУ (<https://surl.li/kifycu>). Результати зовнішнього забезпечення якості освіти узагальнюються за підсумками навчального року та обговорюються на засіданнях Ради з якості вищої освіти і Вченої ради університету (<https://surl.li/youyerc>). За їх підсумками ухвалюються відповідні рішення з метою подальшого підвищення якості освітньої діяльності (<https://surl.li/rgaiwa>). У відповідь на зауваження та рекомендації, надані під час попередньої акредитаційної експертизи, було розроблено окремий план заходів щодо їх урахування (<https://surl.li/weacbp>). Крім того, враховуючи рекомендації, надані під час акредитації інших освітніх програм, в університеті: вдосконалено робочі програми та силябуси навчальних дисциплін; систематизовано та оновлено інформацію на сторінці ННІ АСЕ та його структурних підрозділів; посилено роботу з популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти; внесено зміни до структурно-логічної схеми ОП; уточнено опис окремих процедур забезпечення якості освітньої діяльності відповідно до результатів внутрішньої експертизи ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в ПДАУ має п'ятирівневу ієрархічну структуру з горизонтальними та вертикальними комунікаційними зв'язками (<https://surl.li/bnfgbc>). Усі учасники академічної спільноти залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм на різних етапах, зокрема: під час розроблення та перегляду освітніх програм (ОП), у процесі їх реалізації, при здійсненні контролю результатів навчання, під час моніторингу якості освітніх програм. Здобувачі вищої освіти беруть активну участь у внутрішньому забезпеченні якості, зокрема через: участь у розробленні та перегляді ОП; проходження опитувань щодо оцінювання якості ОП; делегування представників до колегіальних органів; надання рекомендацій щодо вдосконалення змісту освітніх компонентів. Періодичний перегляд та оновлення ОП здійснюється робочою групою, яка враховує побажання і рекомендації як внутрішніх, так і зовнішніх стейкхолдерів. Відповідальність за реалізацію заходів внутрішнього забезпечення якості на інститутському рівні покладено на Вчену раду ННІ АСЕ. Рада з якості вищої освіти ПДАУ визначає пріоритетні напрями забезпечення якості освіти, спрямовані на підвищення ефективності та вдосконалення освітнього процесу. Вчена рада ПДАУ здійснює формування політики якості вищої освіти та освітньої діяльності, а також затверджує та вводить у дію локальні нормативні акти щодо забезпечення якості вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Полтавський державний аграрний університет демонструє комплексний підхід до забезпечення якості освітніх програм (ОП), послідовно реалізуючи чітко структуровані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відповідно до внутрішньої нормативної бази. Це дозволяє університету оперативно реагувати на виявлені недоліки та своєчасно оновлювати освітні компоненти, підсилюючи їх практичну орієнтацію, міжнародну складову та інноваційну спрямованість. 1. Активне залучення представників академічної спільноти, здобувачів вищої освіти та роботодавців на всіх етапах вдосконалення ОП сприяє адаптації змісту навчальних програм до актуальних вимог ринку праці. 2. Проведення відкритих зустрічей, опитувань, співпраця з провідними роботодавцями дозволяє враховувати пропозиції стейкхолдерів, що покращує практичну підготовку здобувачів вищої освіти. 3. Університет демонструє своєчасну реакцію на зауваження та рекомендації зовнішнього забезпечення якості освіти. 4. Постійне вдосконалення ОП відбувається завдяки активній взаємодії академічної спільноти, що забезпечує відповідність освіти сучасним вимогам ринку та стандартам якості. 5. Тісна співпраця з роботодавцями, які працюють із сучасними аграрними технологіями (No-Till, точне землеробство, органічне виробництво тощо), дозволяє своєчасно оновлювати зміст ОП відповідно до інноваційних запитів ринку. 6. Участь у міжнародних проєктах сприяє інтеграції світових тенденцій у галузі сільського господарства до змісту ОП. ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає Критерію 8 за всіма його підкритеріями. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

1. Обмежена участь роботодавців та випускників у процесах перегляду освітніх програм, що знижує можливість адаптації ОП до сучасних вимог ринку. 2. Звіти за результатами студентських опитувань недостатньо деталізують усі пропозиції здобувачів вищої освіти, що може впливати на прозорість врахування їхньої думки. 3. Періодичне, а не систематичне залучення представників роботодавців, експертів у галузі із вітчизняних та зарубіжних ЗВО і науково-дослідних установ до викладання навчальних дисциплін.

Рекомендації

1. З 2025/2026 навчального року забезпечити постійну участь роботодавців і випускників у процесах перегляду освітніх програм, що покращить можливість адаптації ОП до сучасних вимог ринку. 2. З 2025/2026 навчального року в студентських опитуваннях більше уваги приділяти пропозиціям здобувачів щодо покращення та вдосконалення ОП. 3. З 2025/2026 навчального року передбачити в програмах навчальних дисциплін регулярну участь роботодавців та експертів із вітчизняних і зарубіжних ЗВО та НДУ, включаючи фіксовані години для їх викладання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права й обов'язки учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті визначаються чинним законодавством України, а також регламентуються низкою внутрішніх нормативних документів університету. Зокрема, до таких документів належать: Статут ПДАУ (<https://surl.li/jtaaas>), Колективний договір (<https://surl.li/yzdzbfb>), Правила внутрішнього трудового розпорядку (<https://surl.li/xrgbha>), Положення про омбудсмена учасників освітнього процесу (<https://surl.li/eyvsef>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://surl.li/yunxzh>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/rpmiew>), Кодекс академічної доброчесності (<https://surl.li/npyjrg>), Кодекс етики викладача та здобувача вищої освіти (<https://surl.li/ylkpfo>), Положення про забезпечення права здобувачів на вибір навчальних дисциплін (<https://surl.li/bxgyxh>), Методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм усіх рівнів вищої освіти (<https://surl.li/sevddt>), Положення про оцінювання результатів навчання (<https://surl.li/xuvbtg>), Положення про атестацію здобувачів та екзаменаційну комісію (<https://surl.li/czytla>), Положення про організацію практики студентів (<https://surl.li/lmbshe>), Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://surl.li/icmpla>) та ряд інших нормативних актів, що регламентують діяльність університетської спільноти, як доступні на офіційному сайті ПДАУ (<https://is.gd/ByPyG3>). Доступ до ОПП забезпечено на вкладці освітньої програми відповідної кафедри (<https://surl.li/dwvnhh>), у паперовому форматі в юридичному відділі, директораті ННІ АСЕ, на кафедрі, відповідальній за реалізацію програми, а також у внутрішній базі АСУ ПДАУ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

За останні роки ОПП «Агрономія» мала зміни. На офіційному сайті ЗВО висвітлена сторінка обговорення освітніх програм за спеціальностями ЗВО (<https://surl.li/lxhaem>, <https://surl.li/qndtdn>, <https://surl.li/jqzqmi>) на цій сторінці наявне посилання на проєкти ОПП за різними спеціальностями ЗВО, що може свідчити про дотримання регламенту.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Освітньо-професійна програма «Агрономія» бакалаврського рівня та ОПП попередніх років оприлюднена на вебсторінці ПДАУ (<https://surl.li/dwvnhh>). Поряд з тим, на цьому ж сайті розміщені посилання до освітньої програми у повному обсязі, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Поряд з тим, не було знайдено у загальному доступі інформації щодо баз проходження практичного навчання та відсутність на сайті переходу на англійські вкладки. Варто зазначити, що на офіційному сайті наявна доступна інформація та документи відповідно до Закону України

«Про вищу освіту», стаття 79 (<https://surl.li/itltex>). Провівши інтерв'ювання у фокус-групах, було з'ясовано, що уся інформація надається вчасно.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. ЕГ встановлено, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, визначені ЗВО та доступні для ознайомлення. 2. ЗВО забезпечує на офіційному веб-сайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» (стаття 79). 3. ЗВО оприлюднює на офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти). ЕГ підтверджує повну відповідність за підкритеріями 9.1–9.3. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

1. Відсутність у загальному доступі інформації щодо баз проходження практичного навчання. 2. Відсутність на сайті переходу на англійськомовні вкладки.

Рекомендації

1. У 2025/2026 навчальному році завідувачу випускової кафедри, гаранту ОП на сайтах кафедри розмістити інформацію про бази проходження практичного навчання. 2. У 2025/2026 навчальному році адміністраторам сайту ПДАУ додати в інтерфейсі сайту вкладку переходу на англійську мову.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма візиту.pdf</i>	VSOkywvqM7efv6JPoLYMuSpaOZ7O8kEGMZb9m/r20xQ=
Додаток	<i>Додаток до Звіту ЕГ. Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	P2o3zeAT1s6QD+DQbNby+Tt8YM96UdU2t85h89N84Ng=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сидякіна Олена Вікторівна

Члени експертної групи

Панфілова Антоніна Вікторівна

Тригуба Інна Леонтіївна

Цехмейструк Микола Григорович

Пліско Даниїл Анатолійович